בס"ד "הדף - יום יום לתולדותינו"

יום ד', ז' בתשרי תשע"ד (11 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ואלה ימי השבוע ש-(י)היה...

אתמול, יום רביעי, **ז' בתשרי** בשנת תשל"ט – [8 אוקט' 1978], **נפטר אליהו ששון**, מראשי הציבור הספרדי בארץ, מוותיקי המדינאות והדיפלומטיה, הציונית והישראלית, ושר (בתפקידים שונים) בממשלת ישראל.

ששון נולד ב-1902 בעיר דמשק שבסוריה (אז באימפריה העות'מאנית). למד בבית ספר כי"ח בדמשק וסיים את לימודיו באוניברסיטת סן-ז'וזף בביירות. בנעוריו, החל בשנת 1918, פעל במסגרת התנועה הערבית הלאומית ועבד כעורך מטעם עיתון ערבי-יהודי בשם "אל חייאת". בשנת 1920 עלה ששון לארץ ישראל.
ששון היה דיפלומט ואיש ציבור ישראלי. כיהן כראש המחלקה הערבית בסוכנות היהודית (1933–1948), מנהל מחלקת המזרח התיכון במשרד החוץ (1948–1950), ציר בטורקיה (1950–1952), שגריר באיטליה (1953–1960) ובשווייץ (1960–1961), חבר הכנסות השישית והשביעית מטעם המערך (נובמבר 1965–ינואר 1974) ושר הדואר (נובמבר 1961–ינואר 1967) והמשטרה (ינואר 1967–דצמבר 1969) בממשלת ישראל.

[במאי 1981 החל בנו, **משה ששון**, לכהן כשגריר ישראל (הראשון) במצרים, שירת בתפקיד זה במשך שבע שנים. במהלך כהונתו ששון הבן התמודד עם תגובת מצרים לאחר תקיפת ישראל את הכור הגרעיני בעיראק, עם ההתנקשות בנשיא מצרים, אנואר סאדאת, במהלכה היה נוכח ששון ביציע הכבוד בעת המצעד הצבאי, ששון חולץ על ידי מאבטחיו הישראלים, הוכנס לרכב שהוסרו ממנו סימני הזיהוי הישראליים ונמלט מהמקום ...] [ויקיפדיה]

היום, יום חמישי, **ח' בתשרי**, בשנת תש"ב [29 ספט' 1941] - במלחמת העולם השנייה, **התחיל טבח יהודי קייב ב**באבי יאר, גיא ליד העיר, על ידי הנאצים ועוזריהם. במהלכו נרצחו כ-100 אלף מיהודי קייב במשך כשנה.

בעת הכיבוש הנאצי, בספטמבר 1941, חיו בקייב 60 אלף יהודים, לאחר ש-100,000 הצליחו להימלט. בסוף אותו חודש נרצחו בבאבי-יאר 33,800 יהודים כנקמה על פיצוצם של בניינים בעיר שנתפסו בידי הצבא הגרמני. לאחר סיומה של מלחמת העולם השנייה התברר, שאת הפיצוצים ביצעה חוליה של הנ.ק.וו.ד. (המשטרה החשאית הסובייטית).
תושבי העיר היהודים הובאו לבית הקברות היהודי בבאבי יאר, הצטוו להתפשט, נורו בקבוצות של עשר על מדרגה בקיר הגיא וגופותיהם נפלו לעמק.

---

20 שנה לאחר מכן, *"בסוף מארס 1961 ביקר יבגני יֶבְטוּשֶׁנְקוֹ עם עוד מספר סופרים בבאבי יאר שבקייב. לעיניהם התגלה מראה מזעזע: לא רק "אין מצבה" – המקום נהפך למזבלה. שם במקום כתב יבטושנקו את השיר [הנ"ל] והקריא אותו בערב שירה בקַייב. השתררה דממה. מהאולם יצאה אשה זקנה, ניגשה למשורר, אמרה: "אני שרדתי שם, בבאבי יאר" ונשקה לו את היד. בהמשך בוטלו כל ההופעות של יבטושנקו בקייב.*

כשחזר למוסקבה, הביא יבטושנקו את השיר לעיתון "לִיטֶרָטוּרְנָאיָה גאֶזֶטָא". העורך הראשי קוֹסוֹלָאפּוֹב התייעץ עם אשתו והחליט לפרסם את השיר מיד. לשאלה למה התייעץ איתה, ענה קוסולאפוב: הרי ברור שאחרי הפרסום יפטרו אותי, ולא רציתי להפתיע את אשתי כי ממחר אני מובטל. כך באמת קרה.

השיר הזה אולי לא הטוב ביותר שנכתב ברוסית במאה ה-20 – אך בוודאי [הוא] המפורסם ביותר. צריך רק להזכיר כי הוא זכה לשלוש הלחנות: של סרגי נִיקִיטִין, אלכסנדר דוֹלוּב וגם – מקרה יוצא דופן! – לסימפוניה "באבי יאר" של דמיטרי שוֹסְטָקוֹבִיץ'.

"כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ." [ויקרא ט"ז 30]
מתוך התפילה ליום הכיפורים

כניסת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 18^{28}	(י-ם): 18^{12}	(ת"א): 18^{28}	(חיפה): 18^{19}
צאת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 19^{25}	(י-ם): 19^{22}	(ת"א): 19^{24}	(חיפה): 19^{24}

= שבת שלום וגמר חתימה טובה! =

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל

בס"ד "הדף - יום יום לתולדותינו"

יום ד', ז' בתשרי תשע"ד (11 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

האנטישמים מכל הסוגים ירו ביבטושנקו טילי שנאה: "איך אתה מעז להיקרא רוסי אם שכחת את עמך". אבל – יש לציין – היו רבים שתמכו בו, למרות היעדר סימפתיה לשיר מהממסד. רבים מהם היו אנשים רוסים – כמו העורך קוסולאפוב, והמלחינים שוסטקוביץ' וניקיטין, וכמו יבטושנקו עצמו...
זה קרה בדיוק לפני 50 שנה. [מקור]

באבי יאר / יבגני יבטושנקו / עברית: זאב גייזל

עַל בַּאבִּי יָאר אֵין מַצֵּבוֹת,
אֵין כְּלוּם
מִדְרוֹן תָּלוּל – אַנְדַרְטָה מֵעַל פֶּצַע
אֲנִי יָרֵא.
אֲנִי מַרְגִּישׁ קָדוּם
כְּמוֹ הַיְּהוּדִים עַצְמָם, כְּמוֹ עַם הַנָּצַח

אֲנִי לוֹחֵשׁ:
עִבְרִי אָנוֹכִי.
לְאֹרֶךְ הַיְאוֹר אֲנִי פּוֹסֵעַ,
שְׁנִיָּה אַחַת – וְעַל הַצָּלָב גּוֹוֵעַ
הַמַּסְמֵרִים עֲדַיִן בְּתוֹכִי

נִדְמֶה לִי גַּם שֶׁדְּרִיְיפוּס -
זֶה אֲנִי.
הַנֶּאֱשָׁם
בְּבֵית מִשְׁפָּט שְׂטָנִי
מֻצָּג לְרַאֲוָה
בֵּין סוֹרְגִים
אוֹתִי רוֹדְפִים,
עָלַי יוֹרְקִים,
לִי לוֹעֲגִים.
גְּבִירוֹת צָרְפָתִיוֹת
צוֹוְחוֹת כְּמוֹ חֲזִירִים
וּמִטְרִיוֹת תּוֹקְעוֹת לִי בַּפָּנִים

בְּבָּאלִיסְטוֹק -
אֲנִי הוּא יֶלֶד רַךְ.
הַדָּם זוֹרֵם, כְּאִלּוּ תְּעָלָה.
צוֹהֶלֶת כָּל נִבְחֶרֶת הַפַּנְדָּק,
מְחֻמָּמִים בַּוּוֹדְקָה הַזּוֹלָה.
מֵכֶּה, נִזְרָק, אֲנִי – חָסַר אוֹנִים
וּמִתְחַנֵּן לַשָּׁוְא "תַּפְסִיקוּ, דַּי!"
"תַּצִּיל אֶת רוּסְיָה,
הֶרֹג יְהוּדוֹנִים!"
וְהֵם...
אוֹנְסִים אֶת אִמָּא מוּל עֵינַי

אָחֵי הָרוּסִים!
יָדוּעַ לִי:
כָּבוֹד לְכָל אוּמָה יֵשׁ בְּלִבֵּנוּ
אַךְ אֵיךְ קָרָה, שֶׁהַמְּנֻוָּלִים
לְכָל מַעֲשֵׂיהֶם נָצְלוּ אֶת שְׁמֵנוּ?
אֶת טוּב הַלֵּב אַרְצִי סְמָלָה תָּמִיד.
אַךְ בְּלִי הִסּוּס,
בְּלִי שׁוּם קְרִיצָה אוֹ קֶמֶט
בְּשֵׁם יָפָה "בְּרִית עֲמָמִית רוּסִית"
כָּךְ אֶת עַצְמָם כִּנּוּ הָאַנְטִישְׁמִים!

עַל בַּאבִּי יָאר הַדָּשֵׁא מְרַשְׁרֵשׁ
וְהָעֵצִים עוֹמְדִים
כְּמוֹ בְּמִשְׁמֶרֶת

הַכֹּל מָלֵא
בָּרַעַם הַחֹרֶשׁ
אֲנִי מַרְגִּישׁ
אֵיךְ שִׂיבָתִי נוֹשֶׁרֶת
וְגַם אֲנִי
כְּמוֹ הַצָּוָחָה הַחֲרִישִׁית
מֵעַל הָרֲבָבוֹת אֵי שָׁם בַּקֶּבֶר
אֲנִי -
כָּל יֶלֶד שֶׁנּוֹרָה כָּאן, בְּתַחְתִּית
וְכָל קָשִׁישׁ,
וְכָל אִשָּׁה וְגֶבֶר.

שׁוּם מָאוֹרָע
אֶת כָּל זֶה לֹא יַשְׁכִּיחַ!
וְעוֹד יִשְׁמַע
"אִינְטֶרְנַצְיוֹנָל" שָׁלֵם
בָּרֶגַע הַנִּפְלָא שֶׁעוֹד יַגִּיעַ -
אַחְרוֹן הָאַנְטִישְׁמִים יֵעָלֵם!
אֵין גְּנִים יְהוּדִים בְּתוֹךְ דָּמִי,
אֲבָל שָׁנוּא אֲנִי בָּרֹעַ הָאַרְסִי
לָאַנְטִישְׁמִים,
כְּמוֹ כָּל יְהוּדִי
וּמְשׁוּם כָּךְ -
אֲנִי הוּא הָרוּסִי!

מחר, יום ששי, **ט' בתשרי** בשנת תשי"א – [20 ספט' 1950] **מצרים סגרה את תעלת סואץ** בפני שייט לישראל וממנה. התקבלה החלטה ע"י הליגה הערבית להדק את חגורת החרם הכלכלי על ישראל.
בין סעיפי ההחלטה:
- חל איסור על מדינות ערב לחתום על אשרות או פספורטים הנושאים ויזות ישראליות.

"כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ." [ויקרא ט"ז 30]

מתוך התפילה ליום הכיפורים

כניסת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 18^{28}	(י-ם): 18^{12}	(ת"א): 18^{28}	(חיפה): 18^{19}
צאת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 19^{25}	(י-ם): 19^{22}	(ת"א): 19^{24}	(חיפה): 19^{24}

= שבת שלום וגמר חתימה טובה! =

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל

בס"ד "הדף - יום יום לתולדותינו"

יום ד', ז' בתשרי תשע"ד (11 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

- כן היא אוסרת על אוניות הנוסעות לישראל או באות מישראל לעגון בנמלים ערביים.
- כן החליטה הליגה להכין "**רשימה שחורה**" של כל האוניות העובדות עם ישראל או חשודות בקשרים עם ישראל. האוניות שב"רשימה השחורה" לא תקבלנה מטעני יבוא או יצוא למדינות ערב...
- ההחלטה כוללת גם איסור מעבר בתעלת סואץ לאוניות הנושאות מזון או כל מטען אחר לישראל.

[מקור] עמ' 81-84}

ביום שבת קודש, **י' בתשרי**, על פי המסורת, הוא יום פטירתם של **זכריה בן יהוידע**, ו**רבי עקיבא**.

40 שנה לפרוץ מלחמת יום הכיפורים.
בימים שלאחר יום כיפור, בימי

ביום ראשון, **י"א בתשרי** (ר' **ח' בתשרי** לעיל) בשנת תש"ב [2 אוקט' 1941] נפטר **מנחם אוסישקין**, ממנהיגי הציונות.

ΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔΔ

י"ב תשרי תש"ח
הודיע ממשלת בריטניה לאו"ם על הסכמתה לפנות את א"י.

י"ג בתשרי
על פי המסורת היהודית, היום בו אברהם וישמעאל נימולו
ברית המילה והחלפת שמם של אברם ושרי
בגיל 99 מתגלה ה' אל אברם, מבטיח לו בן מאשתו שרי, ומחליף את שמו לאברהם ("כי אב המון גויים נתתיך"), ואת שמה של שרי לשרה .כמו כן מצווה על אברהם לבצע ברית מילה לו ולכל בני ביתו אשר לו.
ברית המילה במקרא
מקור המצווה
מילת יצחק על ידי אברהם, ספר תורה מרגנסבורג, שנת 1300 לערך.

האזכור העיקרי למצווה זו מופיע בפרשת לך לך בחומש בראשית, כאשר אלוהים כורת ברית עם אברהם. לברית זו שני חלקים, כאשר אלוהים מבטיח לאברהם: ריבוי צאצאים, עמים ומלכים מזרעו, הקמת ברית עד בין אברהם וזרעו לאלוהים, וירושת כל ארץ כנען. אברהם מתחייב בברית זו למול עצמו (אברהם היה אז בן 99) ואת זרעו לדורות, כאות לקיום הברית. עניין נוסף שצורף לברית זו הוא שינוי שמם המקורי של אברם ושרי לאברהם ושרה.

וַיְהִי אַבְרָם, בֶּן-תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים; וַיֵּרָא ה' אֶל-אַבְרָם, וַיֹּאמֶר אֵלָיו: 'אֲנִי-אֵל שַׁדַּי -- הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי, וֶהְיֵה תָמִים. וְאֶתְּנָה בְרִיתִי, בֵּינִי וּבֵינֶךָּ; וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ, בִּמְאֹד מְאֹד'. וַיִּפֹּל אַבְרָם, עַל-פָּנָיו; וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים, לֵאמֹר: 'אֲנִי, הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ; וְהָיִיתָ, לְאַב הֲמוֹן גּוֹיִם. וְלֹא-יִקָּרֵא עוֹד אֶת-שִׁמְךָ אַבְרָם; וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם, כִּי אַב-הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ. וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד, וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם; וּמְלָכִים, מִמְּךָ יֵצֵאוּ. וַהֲקִמֹתִי

"כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ." [ויקרא ט"ז 30]
מתוך התפילה ליום הכיפורים

כניסת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 18^{28}	(י-ם): 18^{12}	(ת"א): 18^{28}	(חיפה): 18^{19}
צאת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 19^{25}	(י-ם): 19^{22}	(ת"א): 19^{24}	(חיפה): 19^{24}

= שבת שלום וגמר חתימה טובה! =

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל

בס"ד "הדף - יום יום לתולדותינו"

יום ד', ז' בתשרי תשע"ד (11 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אֶת-בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ, וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם -- לִבְרִית עוֹלָם: לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים, וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ. וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֵת אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ, אֵת כָּל-אֶרֶץ כְּנַעַן, לַאֲחֻזַּת, עוֹלָם; וְהָיִיתִי לָהֶם, לֵאלֹהִים'.
– בראשית, י"ז, א'-ח'

לאחר הגדרת נוסח הברית, מופיעה המצווה של אלוהים לאברהם לבצע את ברית המילה. בפרשה זו מצורף ציווי לדורות למול כל זכר מזרע אברהם בן שמונה ימים (וכן עבדים), ומוצג עונש חמור על צאצאי אברהם שלא ימולו עצמם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם: 'וְאַתָּה אֶת-בְּרִיתִי תִּשְׁמֹר -- אַתָּה וְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ, לְדֹרֹתָם. זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ, בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, וּבֵין זַרְעֲךָ, אַחֲרֶיךָ: הִמּוֹל לָכֶם, כָּל-זָכָר. וּנְמַלְתֶּם, אֵת בְּשַׂר עָרְלַתְכֶם; וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית, בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם. וּבֶן-שְׁמֹנַת יָמִים, יִמּוֹל לָכֶם כָּל-זָכָר -- לְדֹרֹתֵיכֶם: יְלִיד בָּיִת -- וּמִקְנַת-כֶּסֶף מִכֹּל בֶּן-נֵכָר, אֲשֶׁר לֹא מִזַּרְעֲךָ הוּא. הִמּוֹל יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתְךָ, וּמִקְנַת כַּסְפֶּךָ; וְהָיְתָה בְרִיתִי בִּבְשַׂרְכֶם, לִבְרִית עוֹלָם. וְעָרֵל זָכָר, אֲשֶׁר לֹא-יִמּוֹל אֶת-בְּשַׂר עָרְלָתוֹ -- וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא, מֵעַמֶּיהָ: אֶת-בְּרִיתִי, הֵפַר'.
– בראשית, י"ז, ט'-י"ד

בהמשך פרשה זו מופיעה הבטחה לאברהם להולדת יצחק בשנה הבאה משרה, והבטחה כי ברית הנכרתת תמשך מיצחק, ולא מישמעאל.

על אף שהמילה מוזכרת במקרא באופן מפורש כמצווה, אין במקרא הסבר מדויק כיצד לבצע את הליך המילה או את הטקס, בדומה למצוות רבות אחרות. חובת המילה מוזכרת במקרא בעוד שני הקשרים: פעם אחת כחלק מתהליך הגיור של גוי ופעם נוספת במהלך הסדר הכרונולוגי של הלכות טומאת יולדת [מקור]

•ה'תשמ"ז – הנווט רון ארד נפל בשבי ארגון אמל לאחר שמטוסו נפל בדרום לבנון
[youtube - רון ארד]

"כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ." [ויקרא ט"ז 30]
מתוך התפילה ליום הכיפורים

כניסת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 18^{28}	(י-ם): 18^{12}	(ת"א): 18^{28}	(חיפה): 18^{19}
צאת השבת/יום הכיפורים	(ב"ש): 19^{25}	(י-ם): 19^{22}	(ת"א): 19^{24}	(חיפה): 19^{24}

= שבת שלום וגמר חתימה טובה! =

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל